

Kruidtuinlaan 50 bus 165
B - 1000 Brussel
T. +32 2 508 85 85
vraag@mi-is.be
www.mi-is.be

Aan de Voorzitter van het Vast Bureau van
Wortegem-Petegem
Waregemseweg 35
9790 Wortegem-Petegem

Onderwerp: Geïntegreerd inspectieverslag POD MI

Dienst: Inspectiedienst POD MI

Datum:

Uw brief van:

Bijlage(n): |

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: **OCMW / RMID / 2022**

Betreft: Geïntegreerd inspectieverslag

Geachte Voorzitter,

Hierbij vindt u het verslag van de inspecties die plaatsvonden in uw centrum op 05 december 2022.

Dit inspectieverslag bestaat uit drie delen:

- Een algemene analyse over het verloop van de inspectie, de resultaten van de inspecties en de aanbevelingen
- Een bijlage per gecontroleerde materie met de verschillende boekhoudkundige tabellen en uitleg over de gevolgde procedure
- De controletabellen per begunstigde

Indien u vragen hebt over deze controle, kunt u contact opnemen met uw inspecteur via mi.inspect_office@mi-is.be.

Briefwisseling dient gericht te worden aan de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie (POD MI), Dienst Inspectie, Kruidtuinlaan 50 bus 165, 1000 Brussel.

I. INLEIDING

De missie van de POD Maatschappelijke integratie is de voorbereiding, uitvoering, evaluatie en opvolging van het federale beleid voor maatschappelijke integratie, waardoor ieders sociale grondrechten op duurzame wijze worden gegarandeerd.

De controles die door de inspectiedienst in de OCMW's worden uitgevoerd, passen in deze missie en gaan uit van de volgende visie ;

- **Controle** op de toepassing van de federale wetgeving voor maatschappelijke integratie aan de hand van juridische, administratieve en financiële inspecties
- **Advies** aan de OCMW's over het wettelijk kader en de concrete toepassing van de regelgeving
- **Kennis:** door haar schakelfunctie tussen de administratie en de actoren op het terrein draagt de dienst inspectie bij tot de strategische voorbereiding van het beleid inzake maatschappelijke integratie.

Om deze opdracht tot een goed einde te brengen, stelt de inspectiedienst zich de volgende doelstellingen;

- Toezien op een uniforme en correcte toepassing van de wetgeving en reglementering aangaande de subsidies die de federale staat toekent aan de OCMW's.
- Houden van doelgerichte, uniforme en periodieke controles van de OCMW's op boekhoudkundig, administratief en juridisch vlak. Deze controles dragen bij tot de gelijke wettelijke behandeling van de gebruikers van de OCMW-diensten.
- Verzamelen van informatie om het beleid inzake maatschappelijke integratie en armoedebestrijding te optimaliseren.
- Uitbouwen van structurele en kwalitatieve relaties met de OCMW's (belangrijkste partners van de federale administratie) met het oog op een goede communicatie en een kwaliteitsvolle dienstverlening.
- Uitwisselen van informatie met de interne diensten van de POD MI.
- Meewerken aan het actieplan voor de strijd tegen de sociale fraude waartoe in 2011 door de Regering werd besloten.

Met deze controles wil de dienst inspectie de waarden van de POD MI verdedigen;

- Respect
- De kwaliteit van de dienstverlening en klantvriendelijkheid
- Gelijke kansen voor iedereen
- Diversiteit
- Openstaan voor verandering

De procedure voor de controles wordt toegelicht op de website van de POD MI (<http://www.mi-is.be/nl/tools-ocmw/handleiding>).

2. INSPECTIES

	Omschrijving	Jaar	Bijlage
1	Wet van 02/04/1965: controle van de medische kosten	geen controle uitgevoerd	
2	Wet van 02/04/1965: boekhoudkundige controle	geen controle uitgevoerd	
3	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: controle van de sociale dossiers	2021	Bijlage 3: Controle van de sociale dossiers, Wet van 26/05/2002
4	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: boekhoudkundige controle	geen controle uitgevoerd	
	Tijdelijke premie COVID	geen controle uitgevoerd	
5	Stookoliefonds (verwarmingstoelage)	geen controle uitgevoerd	
6	Controle van het Uniek Jaarverslag	geen controle uitgevoerd	
7	De behandeling van de knipperlichten	geen controle uitgevoerd	

U vindt een gedetailleerde beschrijving van de uitgevoerde controles in de bijlagen van dit verslag.

3. VOORBEREIDING EN VERLOOP VAN DE INSPECTIE

De informatie betreffende de voorbereidingen van de inspecties werd via mail aan uw OCMW gestuurd.

Bij aanvang van de inspecties waren alle gevraagde stukken beschikbaar.
Deze stukken waren van een goede kwaliteit zodat de controle vlot verliep.

De inspecteur heeft de controles in uitstekende werkomstandigheden kunnen uitvoeren. Tevens wenst de inspecteur de goede medewerking van uw personeelsleden te benadrukken. Zij beantwoordden alle gestelde vragen en hebben indien nodig bijkomende informatie verschaft.

4. VASTSTELLINGEN EN AANBEVELINGEN

De opmerkingen en aanbevelingen hieronder zijn een herinnering aan de juiste toepassing van de voorschriften en/of procedures en/of het onderzoek van de subsidievoorwaarden en/of goede praktijken die voor de gecontroleerde materies moeten geïmplementeerd worden.

Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers

Beslissingen tot uitstel

Er werd vastgesteld dat er regelmatig **beslissingen tot uitstel** worden genomen wanneer de maatschappelijk medewerker niet over alle nodige elementen beschikt die nodig zijn voor zijn sociaal onderzoek.

Dit soort beslissing is niet in overeenstemming met de RMI-wet van 26/05/2002.

Overeenkomstig artikel 21§6 van de wet van 26/05/2002 mogen er enkel beslissingen tot toekenning, tot herziening van het recht of tot weigering worden genomen binnen de 30 dagen vanaf de datum van de aanvraag.

Wanneer de elementen van het sociaal onderzoek het niet mogelijk maken om vast te stellen of aan de voorwaarden is voldaan bij het onderzoek van de aanvraag door de Raad voor Maatschappelijk Welzijn (het BCSD) zal een beslissing tot weigering worden genomen. Wanneer vervolgens aanvullende elementen worden aangeleverd die het mogelijk maken vast te stellen dat aan de voorwaarden is voldaan, zal een beslissing tot toekenning worden genomen met mogelijkheid tot terugwerkende kracht tot de datum van de oorspronkelijke aanvraag.

Beslissing tot weigering bij gebrek aan tijd om het dossier te behandelen

Het centrum beschikt over een termijn van 30 dagen om een vraag te beantwoorden en een beslissing te nemen.

Er werd vastgesteld dat, wanneer de aanvraag wordt ingediend, bijvoorbeeld aan de vooravond van de Raad, deze een beslissing tot weigering omdat de maatschappelijk werker niet genoeg tijd heeft om de aanvraag te behandelen.

De inspectie herinnert uw diensten eraan dat de wettelijke termijn om een aanvraag te behandelen 30 dagen bedraagt, ongeacht de vergaderdatum van het beslissingsorgaan.

Deze beslissing zal vervolgens worden bekrachtigd door de volgende RMW.

Beslissingen tot weigering voor nader onderzoek

De termijn om een beslissing te nemen inzake RMI bedraagt 30 dagen vanaf de aanvraag.

Tijdens deze termijn is het aan uw sociale dienst om een volledig sociaal onderzoek uit te voeren. Wanneer dit onderzoek niet kon worden uitgevoerd binnen de opgelegde termijn omwille van een afwezigheid/slechte samenwerking van de aanvrager, kan de Raad een beslissing nemen tot weigering voor nader onderzoek en het dossier eventueel herzien bij de volgende zitting. Er kan, echter niet aanvaard worden dat een beslissing tot weigering wordt genomen omdat de maatschappelijk werker zijn sociaal onderzoek (en/of zijn huisbezoek) niet heeft kunnen uitvoeren om andere redenen dat bijvoorbeeld verlof dat werd genomen tijdens deze 30 dagen, onmogelijkheid om een afdoend onverwachts huisbezoek uit te voeren, loonfiche nog niet bezorgd door de werkgever, ziekte van de verantwoordelijke maatschappelijk werker, ...

In deze omstandigheden moet er een beslissing worden genomen in functie van de beschikbare doorslaggevende elementen en moet het dossier de volgende maand herzien worden.

Wijzigingen om dergelijke redenen, die worden vastgesteld in bepaalde gecontroleerde dossiers, mogen niet meer worden vastgesteld bij de volgende inspectie.

Beslissingen beperkt in de tijd

Er werd vastgesteld dat de beslissingen tot toekenning van het recht op maatschappelijke integratie beperkt waren in de tijd (bijvoorbeeld: toekenning van 01/02/xxxx tot 31/05/xxxx).

Dit is niet correct.

De toekenning van een RMI wordt bepaald door artikel 21,§5 van de wet van 26/05/2002: in dit artikel wordt verduidelijkt dat een beslissing houdende toekenning van een leefloon heeft uitwerking op de datum van ontvangst van de aanvraag, er wordt nergens vermeld dat deze toekenning beperkt kan zijn in de tijd. Vervolgens verduidelijkt artikel 22, §1 van dezelfde wet de omstandigheden waarin het centrum zijn beslissing kan herzien; er wordt meer bepaald vermeld dat het OCMW minstens een maal per jaar moet nagaan of de toekenningsvoorwaarden vervuld blijven.

Een toekenning mag, met andere woorden, niet beperkt zijn in de tijd; het recht bestaat even lang als aan de voorwaarden wordt voldaan en het OCMW kan deze voorwaarden ook minstens een maal per jaar controleren en een nieuwe beslissing nemen.

Het is van belang om het onderscheid te maken tussen het informaticaprogramma dat het mogelijk maakt om subsidieaanvragen in te dienen bij de POD MI en dat hen beperkt tot een jaar (overeenkomstig artikel 22,§1) en het recht van de begunstigde, dat niet beperkt is in de tijd.

Beslissing / Kennisgeving

Het lezen van de kennisgevingen van beslissingen heeft aangetoond dat bepaalde van deze kennisgevingen niet altijd volledig of voldoende gemotiveerd waren.

Artikel 21 van de wet van 26/05/2002 regelt de bepalingen ter zake.: De beslissing moet met reden worden omkleed. Deze motivering moet afdoende zijn en moet zowel betrekking hebben op de juridische als op de feitelijke elementen die aan de beslissing ten gronde liggen.

In §2 van deze wet wordt meer bepaald gespecificeerd dat, wanneer de beslissing betrekking heeft op een som geld zij het toegekende bedrag moet vermelden, evenals de berekeningswijze en de periodiciteit.

Voor elke wijziging van het toegekende recht, ongeacht in welke vorm, moet een nieuwe gemotiveerde en betekende beslissing worden opgemaakt en dit moet aangetekend of tegen ontvangstbevestiging worden bezorgd.

Maandelijks beslissingen bij variabele inkomsten- toep SPI

Er werd opgemerkt dat uw OCMW in dossiers met variabele inkomsten en bijgevolg ook een variabel aanvullend leefloon niet voor iedere maand de correcte beslissing neemt noch een kennisgeving verstuurd aan de betrokkene. Voor elke wijziging van het toegekende recht, ongeacht in welke vorm, moet een nieuwe gemotiveerde en betekende beslissing worden opgemaakt en dit moet aangetekend of tegen ontvangstbevestiging worden bezorgd. In artikel 21 §2 van de wet van 26/05/2002 wordt gespecificeerd dat, wanneer de beslissing

betrekking heeft op een som geld zij het toegekende bedrag moet vermelden, evenals de berekeningswijze en de periodiciteit.

Hierbij willen wij u erop wijzen dat steeds alle inkomsten moeten vermeld worden in de berekening ook als zij na toepassing van de SPI-vrijstelling volledig vrijgesteld zijn. Het niet vermelden van deze inkomsten in de aangifte naar de POD heeft tot gevolg dat de SPI-teller niet geactiveerd wordt. Ook in de kennisgeving aan betrokkene moet men duidelijk vermelden dat voor een bepaalde maand de SPI-vrijstelling werd toegepast.

Engagements van het OCMW in het GPMI contract

Het uitbetalen van het leefloon is geen engagement van het OCMW in het GPMI contract maar een wettelijke verplichting.

De evaluaties van het GPMI contract

De evaluaties moeten de stand van zaken overnemen van de in het GPMI vastgelegde doelstellingen, de ondervonden moeilijkheden en eventuele mislukkingen analyseren, eventuele verbeteringen voorstellen.

De maatschappelijk werker die verantwoordelijk is voor het dossier moet dit regelmatig evalueren met de betrokkene en dit minstens drie maal per jaar, waarvan 2 met eigen ogen. Bovendien moet het OCMW een globale evaluatie uitvoeren van de resultaten van de GPMI en dit minstens een maal per jaar.

De evaluaties moeten geformaliseerd worden en aanwezig zijn in het dossier.

Weigeringen overmaken aan de POD MI

Beslissingen tot weigering dienen overgemaakt te worden aan de POD MI. Overeenkomstig artikel 21,§6, 1ste lid van de wet van 26/05/2002 moet een OCMW al haar beslissingen meedelen aan de Staat: *“§ 6. Elke beslissing tot toekenning, weigering of herziening van het recht op maatschappelijke integratie in de vorm van een leefloon, een tewerkstelling of een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie, wordt medegedeeld aan de minister, op de wijze door de Koning bepaald en binnen acht dagen volgend op het einde van de maand waarin deze beslissing werd genomen.”*

5. DEBRIEFING EN ALGEMENE OPMERKINGEN

5.1 Evolutie ten opzichte van eerdere controles

Voor verschillende dossiers voldoet het OCMW niet aan het juridisch kader: bv uitstelbeslissingen, geen berekeningswijze in de kennisgeving, beslissingen beperkt in de tijd, ...

Het OCMW dient met onmiddellijke ingang voor alle dossiers het nodige te doen en te implementeren opdat de rechten van het OCMW gevrijwaard blijven indien een cliënt een procedure zou inleiden bij een rechtbank.

5.2 Debriefing

Na de controles werd tijd gemaakt om de vaststellingen en aanbevelingen van de verscheidene controles met aantal personeelsleden van het OCMW te bespreken. Tijdens deze debriefing konden de personeelsleden van het OCMW ook bijkomende vragen stellen aan de inspecteur.

6. CONCLUSIES

Het OCMW wordt gevraagd om onmiddellijk voor alle dossiers (dus ook buiten de steekproef) zich juridisch in regel te stellen.

Mag ik u verzoeken om uw akkoord binnen een termijn van 15 dagen volgend op de ontvangst van dit verslag te verzenden naar mi.inspect_office@mi-is.be

Als er geen antwoord volgt binnen de opgelegde termijn wordt dit beschouwd als een aanvaarding van de resultaten van de inspectie.

Met vriendelijke groeten,

Voor de Voorzitter van de POD Maatschappelijke Integratie:
Het diensthoofd van de inspectiedienst,

Béregère STEPPÉ